

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

• Serbske njeđželske lopjeno. •

Wudawa so kóždy šobotu w Čsmolerjez knihicizščezěni a płaczi šchtwórtlětnje 5.— hr. i portom 6.— hr.

21. njeđžela po šwjatej Trojizy.

Kaž Bóh řudži. (Luk. 13, 6—9.)

W našchim čařu šettěrojo wokolo řhodža a i džiwnušćkimi wučzbami dusće kója. Woblicža škoro na džeń, hdy pšchindže kónz řwěta a tež kónz krajneje zřkřiwje, kotraž je jim hrěšćny Babel, i kotřhož dyrbi kóždy řwěrný řšesćizjan k nim čžełnycž. Wš šettěrarjow njeřšesćezěhamy. Ale pšched jich řbudnyhmi wučzbami mamy lud řakitowacž. Jich řwěrna pobožnosć je husto řhwalobna. Ale jich řordosć, i kotřejž krajnu zřkřej řakřudža, je njeřočinł. Katolřkim a ewangelskim duchownym krajny řakon tořcho řakřasuje, řchtož mohło koho wot jeho wěry wotwjeřečž. Šettěrarjo móža wučžicž, řchtož čžedža, jeno so řo řjawnych řakonjow džerža. Móža tež krajnu zřkřej řakřudžicž, dokelž je w njeř wjele njeřwěřjazyř a wjele řlyřch hrěřchow. To maja prawo! Ale řchto bóle pšchecžiwno hrěřćnemu řkřazenju w řlyřm ludu wójuje? Řkrajnozřkřiwitřke wóřady abo řekty? A řchto ma prawo řudženja? Řařch řnjes abo řekty? Njeřbě řěpje było, hdy byřhu řorłiwı řšesćizjenjo we wulkej wóřadže pomřhali řa wěru džětać měřto řo i njeře wuřtupja? To je řlě, hdyž tajřz pobožni wuřtupja.

Wuřimy, kař Bóh řudži! řesurřowe pšchirunanje wo řigowzu nam pokřasuje, řo Bóh čžaka, přjedy hać řakřudži, a řo přta pomřhać, přjedy hać řakřiznjne. Čžakać a pomřhać, to je Wóža rada. To řebi rořpomřimy a i tym řo trořřtupimy!

řdyž řebi řylmu řwězu řakřwěćizřch, či je, kař byřhu řkřabřche řwěćizřki řo řakřakřle. Wučžby wo prawnych a njeřprawnych, kařkež řariseřřz řmėjachu, běřhu wěřeće dobre porňjo pohanskej čžemnosćiz. Ale wučžba řesurřowa wo řnadže, wo Wóžeř řmilnosćiz

je wřchě do řečěna řtaji. řchto je prawy pšched ludžimi a tež pšched Wóřom, to wřchař řo řodži přajicž. Ale hać řadny jenicžki to wřcho dopjelnuje, to řo přařcha. „Wřchizř řu hrěřćnizř.“ Njeřku jeno hrěřćni, ně, řu hrěřćnizř, kař by to jich powołanje było. řaj, to je jich wotřočłowřtowo, jich řkřabosć a nuřa. To ma řo na wahu pokřicž, hdyž čžemy nuřy wotpomřhać. řesurř hlada do wutřobow, kař čžečło jim je, hdyž řo njeřkřódnemu řchtořmej runa čłowjeřke řiwjenje.

Kóždy ma řam se řobu čžinicž. řchtož druhich nastupa, přaji řesurř: „Njeřudžeće, řo byřchěće w ř řudženi njeřbyłi. To je tež jeho myřł w pšchirunanju wo řigowzu. řariseřřz řamaritřřkřch a řalilejřřkřch řakřiwachu. Kař na 13. řtawje pola řukasřha powjedane namakamy, běřche řilatus wjazy řalilejřřkřch pšchir woporje moricž řakřat. řež řo 18 ludži w řerusalemje pod řtarej wěžu řakřypnyřhu. řesurř řtaji přařchenje: „Čřu či wóřomnacže řami wina pšched wřchitřimi čłowjeřkami byłi?“ „řa přaju: ně! Ale njeřbudžeće-li wy řo pokřěpřchecž, řudžeće wy runje kař wřchizř kónz wřacž.“ řa to řesurř i pšchirunanjom řiwójju wučžbu podatwa: kař Bóh čžaka a pomřha.

Kař řo řda, řigowz jako řuřbnł we winizř řteji, kař kař řalilejřřz řyle k wuřwolenemu łudej njełicžachu. Wóřobne džěćiz řabramowe na řalilejřřkřch dele hladařhu.

Bóh hinař myřłi. Bóh hinař řudži. Čžaka najpřjedy. řyřta řři řěta dokřo plody na řigowzu. Wıdži, řo řchtoř je řtrowy. řa kópienach je wıdžeć, řo dyrřba tež řorjenje řiřchěće dobre być. řař móže čłowjeřke řiwjenje bjes plodow być, to řěka bjes łubosće, bjes mēra, bjes praweho ducha, a tola řtej čžěło a dusřha řiřchěće njeřkřazeney. Bóh čžaka. řawa řkřóncžku řiwójjeje dobrořty dale řtacz nad řchtořom, řečele wıřhor domachpřtanja. řdyž

nicžo njepomha, hdyž plody so njenamašaju, potom haſle reka tež w jeho rcze: „Porubaj jón!“ Ale hlaj — a to je pſche wſchu měru rjane w tutej Jeſuſowej wučzbje — Bóh ſo dawta hiſcheže naproſhčej. Winizať, kiž proſh, je Jeſuſ ſam. Proſh ſa naſ.

Tať Bóh dale čzaka. Jemu je lubo, ſo ſo hiſcheže hrědki naſožuja. Wobkopacž a pohnojicž dže winizať ſchtom. To je prawa rada. Čłowjekei na wſchě móžne maſhnye pomhačž, to je Boža rada w ſhrjſtuſu. Riz ſo dželicž wot njeprawyč kaž ſektérarjo, ale jim t wěrje a wumoženju pomhačž, to je prawy pucž. To je hobrſki nadawť krajneje zyrkwoje. Róždy duchowny dže hwěrnny woſadu we wěrje žiwu ſdžeržecž. Wiſhi tym liwſich a wotpadnjenyč tež dobywacž, jeli ſo móžno, to je jemu radoſčž a žedženje. Ale čzjódny ſo njetwobrocža. Kaž Bóh wjedže, tať někotry t wěrje pſchindže, a mjeſ tym ſažo někotry hwěrnny wotpadnje. Tať to je w morju ludoweho žiwjenja.

Na čzim to leži, ſo ſchtom tam ſteji bjeſ plodow, a to taſle doſho? To móže na pjerſchčži ležecž. Wobkopacž a hwojicž dyrbi ſo figowž. Tať je wěſčičſcho, ſo t lětu plody naroſtu. Móz dyrbi ſo pſchivjeſčž. Čłowjekei dyrbi ſo luboſčž a duch pſchidželecž. Luboſčž troſchtuje, hdyž wina hwědomje tſchi. Duch ſbudžuje, hdyž hrěſchnik ſpi abo do ſo dowěrjenja nima. Kaſtu luboſčž Jeſuſ ma! To ſo žadyn njetrjeba bojecž. A jeho ſwjatny duch móžuje t duſham rěčži. Šchtotž duſche trjebaja, to Jeſuſ ma. To leži w jeho wažnym ſbóžnyčſhwalenju: „Šbóžni ſu eži, kiž hlódni a lačjni ſu po prawdoſčži, pſchetotž woni budža naſpječeni.“ Jeſuſ je khlěb t njebjeſ, je picže žiwjenja. Bjeſ njeho ſmny njemóžni. Šle a dobre je w naſ žyle ſměſchane hrěch ſo naſ lěpi. Šle towařſtvo wjele ſchłody nacžini. Črěch wſchudže lóžo dobywa hačž dobre. To naſchto reka, dobre we čłowjeku tať poſpnljecž a wožiwjecž, ſo w nim woſtawo, ſo plody pſchindže, haj druhich tež na tón pucž dowjedže.

Wbohi picžl je ſwojeje ſlaboſčže wotročžl. Čhže hinať, ale njemóže. Wbohi ſkupy je ſebi ſam njepſchecžel, haj dajit, ale jeho myſl ma móž, w jeho krwi tež něſchto kaž ſtaroſčž a krutoſčž a ſymnoſčž. Šnaje dha čłowjek ſam ſo? Šdy by kóždy widžecž mohł, ſo je ſam ſebi a ſwojemu ſbožu na pucžu! Ale někotre wopacžnoſčže a hrěčhi tola kóždy derje ſnaje, woſebje ſjawone pſchepſtupjenja.

Šdyž potajkim tať ſlě t nami ſteji, ſchto nam pomha ſurowe žudženje? Mohł hrožazy žud naſ wottraſchicž? Mohłe ſčžehwki naſchich hrěchow naſ doſčž powucžicž a na prawy pucž miſowacž? Tu ſo hodži wſchelake prajicž. Ale pomoz, ſlabemu, njebóžow-nemu pſchivobrocžena, je wěſčže najlěpſchi hrědł. Bóh pomha nam w ſhrjſtuſu, a krajna zyrkej je wulka jahroda, w kotrejž ſchtom naſcheho žiwjenja derje ſteji, jeno ſo ſo tež dawta wobkopacž a pohnojicž! Jeno ſo tutu pomoz tež pytamy a wužimy!

Božo, daj, ſo bychmy ſtali

Šchtomy w twojej jahrodže,

We wſchěni dobrym pſchiděrali,

Wſchewinyli, ſchtož je ſle! Šamjen!

O, běda!

Wbo ſnadž ty ſam, tute ryncžki pſchecžitatowſchi, pſchibódnisčeho napiſma namaſaſch.

Bě to we wokolnje Lipſka w ludowej ſchuli. Wuczeť ſtaji džecžom nadawť, naſtawť piſacž pod napiſmom: „Džecžo a rěčka“. Naſtawť (Muſſaſ) ſo ſložowacſche na pėſen „Das Bächlein“, bě něhdže tuteho wopſchijecža: „Šólž praſcha ſo rěčku: „Š wotkal pſchihhadžejſch?“ Rěčka wotmołwi: „Pſchindu t hlubokeje ſemje. Wiſhola ſtatotam pſches trawicžku a ſamuſchki. Pohladaj jenož raſ do mojeho ſchpibela. Tam wohladajſch twoje

woblicžo, módre njebjeſa a lube ſlónčžo!“ Šólčžl ſo dale praſcha: „Šdže pať, rěčka, chjeſch to dale?“ Rěčka ſažo wotmołwi: „To někole hiſcheže njewěm. Wo to ſo tež njestaram. Šuby Bóh budže mój wodžeť!“ — Tutón naſtawť bu „radže wučerjow“ t naſtorkom a pohórſchkom. Wuczeť bu piſchew radu žadany a jeje pſchedhčyda poroſkowacſche wučerzej tole: 1. Račžowanje macžſny njeje dowolene, dofelž je pſchecžiwto wulkoſtatnej wuſtawje, abo ſo to kóždy ſroſumi, ſchto bu tam prajene: „Die Behandlung des Stoffes iſt unzuläſſig, da ſie gegen die Reichſverfaſſung verſtößt“. 2. Pėſen a tuž tež naſtawť njeje nicžo ſa džecži, dofelž to, kať a hdže rěčka běži, njebhwa wot Boha ale wot jačorjow pſchirodny poſtajene. 3. Še wſchěm wukonja ſo nabožny wliw na te džecži rjadownje, kotrejž nabožne roſwucžowanja njewopytuja, — to je intoleranza abo njeſnjeſliwocž pſchecžiwto hinať ſmyſhlenym džecžom a jich ſtarſchich. — Nimo teho doſta wuczeť poſiw, ſo by tajke wězy t roſwucžowanja woſtajil. By-li ſo pola wuſchwoſčže wobſtoržil, mohł ſo teho dla wotſadžicž. — Tať!!! — Wuczeť njemóžeſche radže wučerjow a jeje pſchedhčyde pſchihłowacž, tuž wěžku konferenzy wučerjow pſchednjeſe. Tuta pať je ſwojej wjetſchinu radže wučerjow pſchihłowacſche. Kaž ſo powě, pſchindže to w tutej naležnoſčži t roſkudženju pſched žudniſtvo! —

To ſu ſčžehwki wuſaſow naſcheho ſaſſkeho kultuſkowneho miniſtra. Šo bychy ſebi jich prawje wjele tute ryncžki pſchecžitake, prjedy hačž t wólbje du. Še to tola wſchto móžno!!

Zyrkej a ſtat.

Proteſt, woſebity a ſjawny, je žónſke towařſtvo w Rabenawje pola kultuſkowneho miniſterija naſcheje Saſſkeje ſapołožilo. W nim je prajene: „Žónſke towařſtvo w Rabenawje widži we najnotwſchich wuſaſach kultuſkowneho miniſtra ſranjenje prawow kicheſčzanſkeho doma a žada ſebi, ſo ſo jemu ſačhowaja prawa, jemu piſchew wulkoſtatnu wuſtawu ſaruſowane. Tať doſho hačž wudate wuſaſy ſbėhnjene njeſu, budže jedyn ſwón naſcheje zyrkwje pſchil ſpocžatku kóždeho ſchulſkeho tydženja na to dopominacž, ſo bu „ſwoboda naſcheje wěry wumozowana.“ — Kaž ſo t tomu piſche, je ſačſiſččž tuteho ſwonjenja t jenytm ſwonom wulki a dobry na wſchěch, kiž jo tu pſchil ſpocžatku ſchulſkeho tydženja wuſlyſcha.

Šo prawom dyrbjale ſwonny wſchědy zyrkwjow pſches žyfu Saſſku na jene dobo ſaſwonicž a ſwolacž kicheſčzanow naſcheho luda t proteſtej ſe ſłowom a ſtutkej niz jeno ſa tydžen ras, ně, kóždy džen t nowa, woſebje pať dyrbjalo tuto ſwonjenje proteſta ſaſlinečecž wólbnu njedželu 5. novembra!

Šo bychy tola dženka, hdyž ſaſſki lud wolicž dže, ſaſtupjetſtvo a pſches to tež wjedniſtvo ſa pſchichod, wſchitzy wolicž ſchli a wolili mužow a žony, kotſiž ſlubja, ſchlitacž kicheſčžjanſku wěru a zyrkej a nabožinu, kotſiž ſu hotowi, naſchemu ludej dopomhačž na pucž pobožnoſčže, kotſiž ſwěſčža naſchim ſtarſchich a naſchemu ludej kicheſčžanſke wocžehnjenje a wukublanje džecži a młodžiny! Šo bychy ſchli wſchitzy, młodži a ſtari, nan a macž, ſyn a džowka, muž a žona, a wolili! Šo njeby dženka ničtó we wólbnej pa-pjerzy ſamhliť, ale wotedať papjerku t mjenamami tajkich mužow a žonow, kotſiž jaťo kicheſčžijenjo wuſtupja ſa kicheſčžanſke prawa! A wólbna parola, wólbne hečlo, kotrejž dyrbi wſchew wſchěch wólbnych hečlow a parolow ſtačž, njech ſu wudate wot politiſkeje partije, kajkež chjeja, tuto wólbne hečlo, tuta wólbna parola reka: „Prjecž wot kwěta a jeho bjeſbóžneje morale, wrócžo te kicheſčžjanſkej pobožnoſčži, wrócžo t Bohu a Jeſuſej!“ Š tutej pa-

rolu dyrbi kóždy cžłowjeł, muž abo žona, pschewinycž wšchě wob-
máhlenja dla politiki, dla parteiije a do wolenja hieč sa tych, kiž
su sa tutu parolu a sa wšchitlo, sčtož je s njej wuprajene! —
Sdyž so to stanje, móže šebi najšči fakšči lud pschi wšchěm wulkim
pschuwisku, kotrež zyrkwi njepšcheczelne parteiije lěweje strony,
maja, 5. novembra wudobycž wjednistwo sa pschichod, kotryž jeho
wjedže wróczo na pucž wěry a šchescžanstwa! Njemudobudželi
šebi wón pał to psches wólbu 5. novembra, njeje šebi potom
hinajšcheho dónta šakšuził!

Sapigane budž to wošebje hišchže, so kulturowny minister
je šwojimi wufasami prawo šama, so šo s nimi wo wulkoštatnu
mustawu (Reichsverfassung) njestara, kotraž tola šakšči žyšeho
nascheho štatneho žiwjenja a byčža. Artikkaj 139 a 174 wulko-
štatneje mustawy je minister kulta poteptał, chžyjo s možu wutep-
tačž njekšchescžijanskemu žiwjenju pucž hlubšicho hišchže hačž to
hižo je, do nascheho luda nuts!

Kermuscha.

Derje tym, kotšič w tvojim domje pschewywuaju: cži šhwala cže
wěčnje. Psalm 84, 5, 6.

Šlób: Šak rjenje šwěcži šernicžka.

Ssem pójče, wěrní šchescženjo
Wšchod Bože šwajate woblicžo
A šaspěwajmy rjenje
Nětk Bohu šnjesej naschemu
Ša jeho wulku dobrotu
My, takle wobdarjeni.
Pójče, dajče šhwalbu Bohu
Ša joh' hnadu, kiž šmy brali,
Wot njeho tu dostawali.

Sšmy šažo lěto šhodžili
Tu nuts a won, šmy šlyšcheli
Še wulke štuški Bože,
Šiž cžinił je Bóh lubošče,
Šaš wodžil do wšchej' wěrnosče;
Š kajte je to šbože!
Pójče, dajče šhwalbu Bohu
Ša joh' hnadu, kiž šmy brali,
Wot njeho tu dostawali.

Tu s wješelosčžu widžimy,
Še šlužby, kiž cžin'cž móžemy,
My w jeho zyrkwi tudy.
Še džimy Bože — šhonimy,
Šak Bóh je wodžil tudy.
Pójče, dajče šhwalbu Bohu
Ša joh' hnadu, kiž šmy brali,
Wot njeho tu dostawali.

Tu budže prawdoščž wučžena,
Pobožnosčž, luboščž wutrobna
A wěra šakšžena,
Ščžetpliwosčž, cžichosčž, nadžija,
Ša póžčžiwosčž, kiž šhwalbu ma,
A mudrosčž s Božoh' šłowa.
Pójče, dajče šhwalbu Bohu,
Ša joh' hnadu, kiž šmy brali,
Wot njeho tu dostawali.

Bóh cžini wulku dobrotu
A dopomha nam š bohatštwu,
Š hladaj, šchescžijano!
Tu pschindže tón šnjesh šakšnosče!

Pójče, dajče šhwalbu Bohu,
Šam datwa hřěchowo wudacže
A šwajateh' Duchu šwojoh'!
Ša joh' hnadu, kiž šmy brali,
Wot njeho tu dostawali.

Čže Božo nětko prošymy,
Daj nam wšchěm tón cžaj pschichodny
Ššo tudy šhromadžowacž.
Čžyž zyrkej tvojú wošadu
Wšchěch džětacžerjom tvojich tu,
Wšchod wšchěm šym wobarnowacž.
Pójče, dajče šhwalbu Bohu,
Ša joh' hnadu, kiž šmy brali,
Wot njeho tu dostawali.

J. W.

Sšerbška zyrkej w Amerizy.

Podak Dta Wicžasa.

Wobradžimy dženska našchim cžitarjam něšchto jara rjane,
wobras šerbškeje zyrkwe w Amerizy. — Tutu zyrkej su šebi
Ššerbja, kotšič běchu do Texaša wučžahnyli a tam šerbšku wo-
šhadu šakšžili, natwarili. Njewěmy hišchže, hdy su přeni Ššerbja
do Texaša wupucžowali, a šchto je jich š tomu namohwaj. Wu-
cžahowanje je šo wěšče we wjazornych wučžahach štalo. W lěče
1869 wotpucžowa s Turjanskich stron 55 Ššerbow pod wjedni-
štwom Nowaka s Wješela a s dobom 62 Ššerbow s Rakojdžanskich
stron. S nimi wučžahny Wukrancžicžanski šarat Jan Šilian,
šnaty šerbški šhěrłuscher, nadobny cžłowjeł a wulzy pobožny, šbu-

dženy šchescžijan, kiž tutej šerbškej wošhadže hačž do šwojeje
šmjercže w lěče 1884 jako šarat šlužejše. 23. šeptembra 1869
Jan Šilian s Budyšškeho dwórnišchže wotjědže. Čižo w tym
šamym lěče 1869 a w 23. oktobra šesbėha šo tuta šerbška
zyrkej, w kotrež je šo jenož šerbški předomako. Wšchi šesbėhanju
mėšejše cžěšliški mišchir Žuri; Šalka cžěšlišku rěčž w šerbškich
šronach s wěže dele. Wón prajejše mješ druhim jara rjenje:
Bóh šđerž we wěrye naš a lubošči tu jeno,
Šo s cžesčžu nošymy to šchescžijanske rjano,
Šo šebi na šedžbu džej šboža wošmiejmy,
Šo hańba šminje naš a poroł njerody.
Nječ nasch šemšchenje naš wučži tu a šbudži
A Bože šłowo nječ naš poniži a ššudži,

Njedy tuta zyrkej nam je pschittwar njebjeski,

Sacž tam do hwojatnizy hmy wotbal smolani.

Wěny hiščeže, so je tež Milianowu hyn hacž do hwojeje hmyercze w tutej zyrkwi jako farar skutkował a drje tež nasch delnjoserbski bařnik Mato K o b y k, wo kotrymž jara dolho nicžo pšycheli njejsmy. Je jara nužne, so ho stawisny tuteje serbskeje kolonije nadrobnje wopisujaja, ale tež jejne nětczišce wobstejnoscze, a dale je jara nužne, so ho tež poczahi mjes nami a naschimi bratrami sa atlantiskim morjom bóle hacž hdy prjedy pěstujaja. —

Sa wobras mam ho džakowacž naschemu njespróznemu narodnemu džakaczerjej knjesej Šladkemu i Brěšowa. —

A nětko pohladajcže na tutu zyrkej naschich ameriskich bratrow! Rajka je wona wobšcherna a czista! Spósnajemy, so ho tutón Boži dom cžesczi! Rajke wulke, wysoke wokna! — We tutym Božim domje je šwětko! — Žaneje pódlanskeje puchi! Ani wysokeje wěže! — Zyrkej dopomina na modleńne ochranowskich bratrow.

Ameriskizy Serbjo su nam tež podpjeru sa nasch lud pósklali, šnanjo teho, so naž njejsu sabyli a so ho hiščeže jako Serbja cžuja. —

Postrowjamy jich dženzka psches daloku móřsku wodu a ho jim džakujemy sa jich luboscž.

Je twoja macž hiščeže žiwa?

Njedžela bě a ludžo džěchu kemšchi, pšchetož swony běchu hižom datowo wustwonile. Runje snapschecža běšce forcžma, a psched njej bedžesche matrosa abo kóžnik, mějesche ruzy psches wutrobno šfchizenej, trubku w hubje a k temu sazpitwanje pschihadowasche, tak ludžo kemšchi džěchu.

Tuž pschindže duzy po pucžu muž je hwojimi špěwarškim pod pažu, džěsche nimo kóžnika, pschpadnje na njeho pohladnywšchi, a kóžnik tež na njeho pohladny a to se hmywkom, jako by pomyšlik: ty blašniko, šcho dha hiščeže do zyrkwije běhasch! Muž tónle pohlad šofumi, wosta stejo a ho woprascha:

„Pšchecželo, nochžesch šobu do Božeho domu?“

„Ně“, wón nješchecželniwje samórcža, wobroczi ho a trubžny kur psches ramjo wudutwasche.

Muž pať potracžowasche: „Pšchecželo, ty šy wěscže šle dny poměš. — Je twoja macž hiščeže žiwa?“

Kóžnik na to myšluje zusemu do woczow hladasche a mjelcžesche.

„Šdy by twoja macž tudy byta“, muž potracžesche, „ta by ho jara šrudžila!“ Dale wón nicžo njeprajesche a džěsche do zyrkwi. Kóžnik prošče psched ho hladasche a dolho w myšlach bedžesche. Potom staže, cžigny trubku prjecž a džěsche pomalu psches hažu do Božeho doma. Jenicžke šlowo „macž“ běšce jeho duschu trjedžilo.

Bjesbóžny.

Šlowo „bjesbóžny“ je w naschej rěczi po něczim barbu pschijalo, kotruž wono i woprědla njemějesche. So mohł pola naž do podhlada bjesbóžnosče pschincž, dyrbi cžłowjel hižom šjanone bohahanjenja wustorkowacž abo i woprawdžitim nješcheczelom nabožiny bjež. A tajkich je tola poměrnje jeno mało. We myšli hwojateho pišma je licžba bjesbóžnych wjele wjetšcha. Po nim wona wjele stotyřaz wopšchija, kotsiž šebi šwoje žiwjenje šami naprawjeju, šwoje pucže šebi šami wustwoleju a nabožinu — najebacž kotru — jeno jako wobmjat a puchi šwojeho tudy bježaja wobhladuja. Čžile ludžo ho njemalo džiwacž njebudža, hdyž budže šudnik na njebjeskim trónje i nimi jónu jako „bjesbóžnymi“ wobšhadžecž. Šcho? Nješkodžachmy dha my kemšchi?

Nješkodachmy w šynodach a šamo w zyrkwinskich radach? Nješkadowachmy nahladnu šummu sa dobrocžeske wotpohladny?

Šaj, tak je! šudnik rjeknje, to wy wšchitko cžinjeschče. Ale ja, tón Anjes, njeběch to šriedžiščežo, wokolo kotrehož ho wasche žiwjenje hibasche, niž to šlónzo, kotrež wy wobkružowaschče. Niž na moju hnadu wy šwoju nadžiju stajeschče, ale na šwoju móž a na šwoje šamšne móženje. Bjesbóžni směja wjele bolosče. Někotryžkuli mjes nimi ma je hižom w cžahnym žiwjenju. Woni wšchitzy pať je we wěcžnosczi šhonja. Tam budža woni potom wěcžnje bjes Boha.

Wječor.

Čžnicžka je tu, je to k nam pschilěška dele po horje i cžornych šerkow. Wuwala to cžmolej woczi i woknami nuts. Njebojimy ho jeje. Je nam runje w prawym cžahu pšchijšcha. Je šakajala šprózneje ruzy dale džělacž a pschikajala hłowje, so ho njeby dale próžowala, ho rošlamacž. Měr to wo štwje, měr to tež do njeměnych myšlow ho dohwywa. So by tola tež ho dobyt hacž do wutrobny nuts, mi tak njeměrneje. Šcho to cžinicž, so to by? — Dacž dušchi cžahnyč pucže, kotrež jeje pucže, haj jeje pucže wot datowa, haj wot wěcžnosče šem! A hdyž ju wjedu tute pucže? Tam wrócžo, i wotkalž je, k Bohu wrócžo! Šaj, k Bohu wrócžo! D myšl njewuměrna, myšl hobrsta a tola myšl wobšbožaza, haj šbožo šame: k Bohu wrócžo! — Wječor nětkole, hdyž pschindže wječor mojeho žiwjeńcžka, čžu šam, čžu žyly žyle k Bohu wrócžo!

S bliska a i daloka.

— Š Kassała ho psche, so ho w Brilonje wěža ewangelškeho Božeho doma, na kotrež twarjachu, šajšpny a so ho psches to žyly twar do lutyh rošpadankow pschemobroczi. Na tym městnje, hdyž wěžu twarjachu, bě prjedy měšchczanska hriebja a našp byt. To njebě cžěžu noweho twara wudžeržalo.

— Wulka wójna a jeje padnjeni. Šsu štatistiku abo šapiski wo wulkej wójnje a jeje padnjennyh šestajeli. Š tuteje wucžitasch, so bě to na 13 milijonow wojakow i nascheho luda we polu. Še tutyh padže abo wumrě, njech psches šranjenje abo šhoroscže, na 1 808 555. To šu na 100 muži nimale 14. Wobšebje šu offižerojo aktivneho wójška šškodowali; na 100 šhubichu tu pschezo 25. Š druhich offižerow wostachu se što pschezo 15 abo 16. Ššamo offižerojo šanitaty šhubichu jich se što pschezo 5. Še 7 muži, kotsiž wucžezechu, pschezo 1 padže, a kóždy džěń wulkeje wójny šhubi jich pschezo 1114 šwoje žiwjenje. To šu sa hodžinu 46 morych. — Na šamšnym městnje pať ho pschšpomni, so pschi wšchěch tutyh wulkich woporach tola němški lud po licžbje pschiběra. W lěcže 1919 bě jich k přěnjom rasej šašo narodow wjazž hacž jemrětych, a to psches to, so na jenym bošu licžba pohrjebow woteběrasche, na druhim licžba narodow pschiběrasche. Što 1920 je drje šškodowanja wulkeje wójny, šchož licžba cžłowjekow nastupa, šašo wurunalo. Šapiski wo tym njejsu hiščeže šestajane. Němška ma we šwojich tucžahnych mjesach nětkole, to je 1922, wo wjele wjazž wobšdlerjom, hacž jich to 1914 w tutyh šamšnych mjesach bydlesche, hacžrunje jich tola telko we wulkej wójnje padže. — Licžby drje bychu tak špošojaze byle, ale — ale, to druge wšcho!! —

— Šistowanje. Š. w Š. ša 22. p. Šr. — Š. w Š. ša 23. p. Šr.

Šamolwity redaktor: šarar W h r g a c ž w Šošacžizach.

Čžiščez Ššmolerjež knižicžiščecžernje a knižarnje, šap. družštwu i wobmj. rukowanjom w Budyščinje.